

ШТРИХИ ДО ПОРТРЕТУ ЛЕОНІДА КРАСІНА
Коноваленко А.А., Куковинець О.О.
Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут», м. Харків

Леонід Красін прожив яскраве, змістовне життя, чудово показавши себе в різних сферах людської діяльності. У ранній юності він належав до обдарованої жменьки покоління дев'яностих років, яка не емігрувала з країни, а до кінця життя виконувала свої обов'язки.

У 1887 році Красін вступив до Петербурзького технологічного інституту на хімічний факультет. За революційну діяльність його виключили із вишу. Відслуживши в армії, Красін знову був заарештований та відправлений до Іркутська, де працював на Транссибірській магістралі, Забайкальській, Круглобайкальській залізницях.

У грудні 1897 року Леонід Борисович отримує право в'їзду в Європейську Росію (але не в Петербург). Він вступає на третій курс Харківського технологічного інституту «із зобов'язанням не вести пропаганди серед студентів». Навчання в Харківському інституті протікало досить оригінально: вважаючись студентом, Леонід Борисович бував у Харкові лише для здачі заліків і іспитів, продовжуючи в той же час свою інженерну діяльність на залізницях: Петербург-В'ятка та Круглобайкальської. Після закінчення в 1900 році інституту Красін приступив до технічної діяльності.

Роберт Едуардович Классон запросив Красіна завідувати будівництвом електричних станцій у Баку. Ця робота, що проводилася з великим розмахом та американською швидкістю, є класичною. Классон і Красін виконали перші сміливі спроби з електрифікації нафтовидобутку, з централізованого виробництва електричної енергії та передачі її. Робота в Баку з червня 1900 по 1904, спочатку з будівництва, а потім по керівництву електростанцією створила Красіну великий авторитет у технічних колах. Не припиняє він і партійної роботи, хоча не приймає методи Леніна, вважаючи їх деструктивними.

Красін за кошти спонсорів зумів відкрити першу підпільну друкарню в Баку, яка на деякий час стала основним засобом поширення газети «Іскра». Цікаво, що наприкінці 1930-х років радянські підручники історії було переглянуто, щоб приписати створення та експлуатацію друкарні Сталіну, який на той час також перебував у Баку.

Красін залишив Баку 1904 року за станом здоров'я, і влаштувався головним інженером у промисловця Сави Морозова. Згодом його підозрювали як найбільш ймовірного вбивцю Сави Морозова.

У 1917 році Красін підтримував Тимчасовий уряд, передбачаючи, що більшовицька революція призведе до «стрімкого занурення в анархію», був шокований Червоним терором, вважаючи його «одним із найогидніших актів необільшовиків».

Тим не менш, Красіна було обрано до Центрального комітету Компартії, згодом він був дипломатом до своєї смерті в 1926 р. Проте, до смерті Сталіна в 1953 р. ім'я Красіна і його досягнення замовчувалося.